

Evropa obchoduje s Ruskem navzdory sankcím

iz.ru/1626493/kseniia-loginova/sanktciam-nazlo-evropa-prodolzhaet-aktivno-torgovat-s-rossiei

Ksenia Loginová

3. ledna 2024

Ruský vývoz LNG do Evropy byl v listopadu 2023 nejvyšší v historii, činil 1,75 milionu tun, v posledním podzimním měsíci byl tento údaj na vysoké úrovni 2,914 milionu tun, což bylo jen o málo méně než roční maximum. Rusko se navíc vrátilo mezi pět největších lídrů ve vývozu obilí do Evropské unie. To ukazuje, že Západ, navzdory mnoha protiruským sankcím a tvrdým prohlášením proti Moskvě, s ní nadále aktivně spolupracuje. Podrobnosti jsou v článku Izvestija.

Více LNG do Evropy

Obchodní obrat mezi Ruskem a státy EU se navzdory sankcím nezastavil. Země aliance sice opustily ruský plynovod, ale nepřestaly nakupovat LNG z Ruské federace. Právě naopak: od ledna do července nakoupily země EU 52 % veškerého ruského exportu zkapalněného plynu.

Na základě výsledků za prvních sedm měsíců roku 2023 vzrostl dovoz ruského LNG o 40 % (z 15 milionů na 22 milionů metrů krychlových) ve srovnání se stejným obdobím roku 2021. V důsledku toho se Ruská federace stala po Spojených státech druhým dodavatelem paliva do EU a evropské země během této doby vynaložily na nákup ruského LNG přibližně 5,3 miliardy EUR.

Foto: RIA Novosti/Vladimir Pesnya

Nejvíce plynu směřovalo do Francie (tato země zvýšila dovoz o 44 % oproti roku 2021) a Belgie (nárůst 2,3krát), významnou část dovezlo také Španělsko (+44 %).

Sankce nejsou překážkou: Evropa prudce zvýšila dovoz ruského LNG EU pokračuje v nákupu ruských energetických zdrojů

Ve 12 balíčcích sankcí uvalených proti Rusku nejsou žádné přímé zakázky dodávek ruského plynu do Evropské unie. Ačkoli na jaře ministři energetiky EU povolili členským zemím jednostranné zavedení takových zakázů, aniž by čekali na další protiruské sankce z Bruselu.

Foto: RIA Novosti/Sergej Krasnouchov

Nárůst dodávek na evropský trh je způsoben přetížením v oblasti Panamského průplavu. Vyvážející země mají zájem o krátké dodavatelské řetězce. Například náklady na přepravu tankerů LNG v povodí Atlantiku vzrostly z 90 000 USD za den na 160 000 USD V tomto kontextu výrazně poklesly dodávky z Kataru, ale zvýšily se z Ruské federace.

Situaci komplikuje, že na pozadí toho byly uvaleny americké sankce na nový projekt společnosti Novatek Arctic LNG 2. Jejich dopad na dodávky LNG do Evropy v roce 2024 je stále nejasný.

Přerušení dodávek plynu: Ruská federace oznámila, že EU není schopna odmítnout ruský LNG

Proč jej Evropská unie nadále kupuje a jaké jsou vyhlídky na interakci mezi Moskvou a Bruselům v energetickém sektoru?

Aktivnější než předchozí roky

Na konci roku Bloomberg zveřejnil článek, ve kterém bylo uvedeno, že „Rusko vydělává více z vývozu ropy než před CBO“. V říjnu 2023 činily čisté příjmy Ruské federace z prodeje ropy 11,3 miliardy dolarů, což se rovná 31 % celkových měsíčních rozpočtových příjmů země. Jednalo se o nejvyšší hodnotu od května 2022, která překonala čísla za kterýkoli měsíc před zahájením CBO.

Agentura poznamenala, že v prvních devíti měsících roku 2023 ruští a stínoví vlastníci flotil přepravili přes 70 % ruského ropného nákladu, což „umožnilo Ruské federaci udržet si kontrolu nad exportem a postupně zvyšovat ceny“.

Foto: TASS/Dmitrij Dadonkin

Kromě toho se podle Eurostatu v září Rusko vrátilo mezi pět největších lídrů ve vývozu obilí do Evropské unie. Brusel nakoupil od začátku CBO rekordní objem. Podle údajů vzrostl dovoz z Ruské federace o 22 % za měsíc a 10krát za rok na 180 tisíc tun.

Zakreslili jsme se do kouta: ztráty EU v důsledku protiruských sankcí dosáhly 1,5 bilionu dolarů

Drahé energetické zdroje vyvolaly pokles výroby

Je třeba poznamenat, že Kyjev dodává do Evropy 10krát více obilí než Moskva. Lídrem v objemu se stala Ukrajina - 1,2 milionu tun, na druhém místě je Brazílie - 1,1 milionu tun, následuje Turecko - 204 tisíc tun, Rusko na čtvrtém místě, první pětku uzavírá Kanada - 139 tisíc tun.

Foto: RIA Novosti/Alexander Korkka

Asi dvě třetiny dodávek z Ruské federace tvoří zemní plyn, nikl, železo, ocel, ropné produkty a hnojiva. V poslední době se dovoz hnojiv opět zvýšil. Pro srovnání: ve třetím čtvrtletí roku 2021 Rusko dodalo do Evropy 27 % hnojiv, ve třetím čtvrtletí roku 2022 toto číslo kleslo na 17 % a ve třetím čtvrtletí roku 2023 se zvýšilo na 27 %.

Rekordní čísla

V roce 2022 byl obchodní obrat mezi Ruskem a Evropskou unií rekordní za posledních osm let. Tyto údaje poskytuje RIA Novosti s odkazem na údaje Eurostatu. V průběhu roku se obchodní obrat zvýšil o 25 % a dosáhl 203,4 miliardy EUR.

Pohyb s rublem: jak EAEU rozvíjí obchod navzdory sankcím
Členové sdružení mají významný podíl na ruské zahraniční obchodní
činnosti

Na jaře 2023 agentura Reuters analyzovala objemy obchodu mezi
Bruselem a Moskvou v roce 2022 a také dospěla k závěru, že i přes
balíčky sankcí uvalených na Ruskou federaci dovoz z Ruska vzrostl.

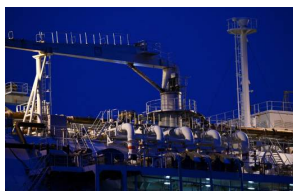
„Je to výsledek úspěšného lobování, neochoty EU přijmout těžší ekonomický zásah a obav z narušení globálních dodavatelských řetězců,“ poznamenali novináři agentury.

Foto: TASS/Vadim Zhernov

V roce 2022 vzrostl dovoz produktů z ruského jaderného průmyslu na téměř 750 milionů EUR; dovoz ruských hnojiv vzrostl o 40 % a dosáhl 2,6 miliardy EUR; EU dovezla nikl za 3,2 miliardy EUR, zatímco v roce 2021 – za 2,1 miliardy EUR.

Jak píše italský list IL Fatto Quotidiano: "Evropa stále dováží z Ruska kritické suroviny v hodnotě 13 miliard eur. Navzdory balíčkům sankcí uvalených na Moskvu pokračují dodávky mnoha druhů kritických nebo strategických surovin z Ruska do Evropy," publikační zprávy..

Odkud vítr vane: Evropa předpovídá ceny plynu
Proč uhlovodíky výrazně zlevnily a co bude dál

Bez formálních zákazů

Ředitelka výzkumu společnosti Implementa Maria Belova v rozhovoru pro Izvestija poznamenala, že na základě výsledků za 11 měsíců roku 2023 je struktura ruského exportu LNG následující: 50,3 % zkapalněného produktu bylo odesláno do evropských zemí, tzv. zbytek do asijsko-pacifické oblasti.

— Je samozřejmé, že Rusko preferovalo evropský trh před asijským trhem. Kromě toho byla v roce 2023 na rozdíl od roku 2022 provedena plánovaná údržba na dvou ze tří technických linek projektu Yamal LNG a také v závodě v Prigorodném projektu Sachalin 2, který zásobuje Asii. Včetně tohoto důvodu mohl podíl dodávek na východ mírně klesnout,“ vysvětlil odborník.

Pokud jde o listopadové statistiky, v posledních letech došlo k podzimnímu poklesu dodávek ruského LNG do Číny a jeho nárůstu do Evropy, což je vysvětleno nemožností využít Severní námořní cestu východním směrem v tomto období, vysvětlil analytik.

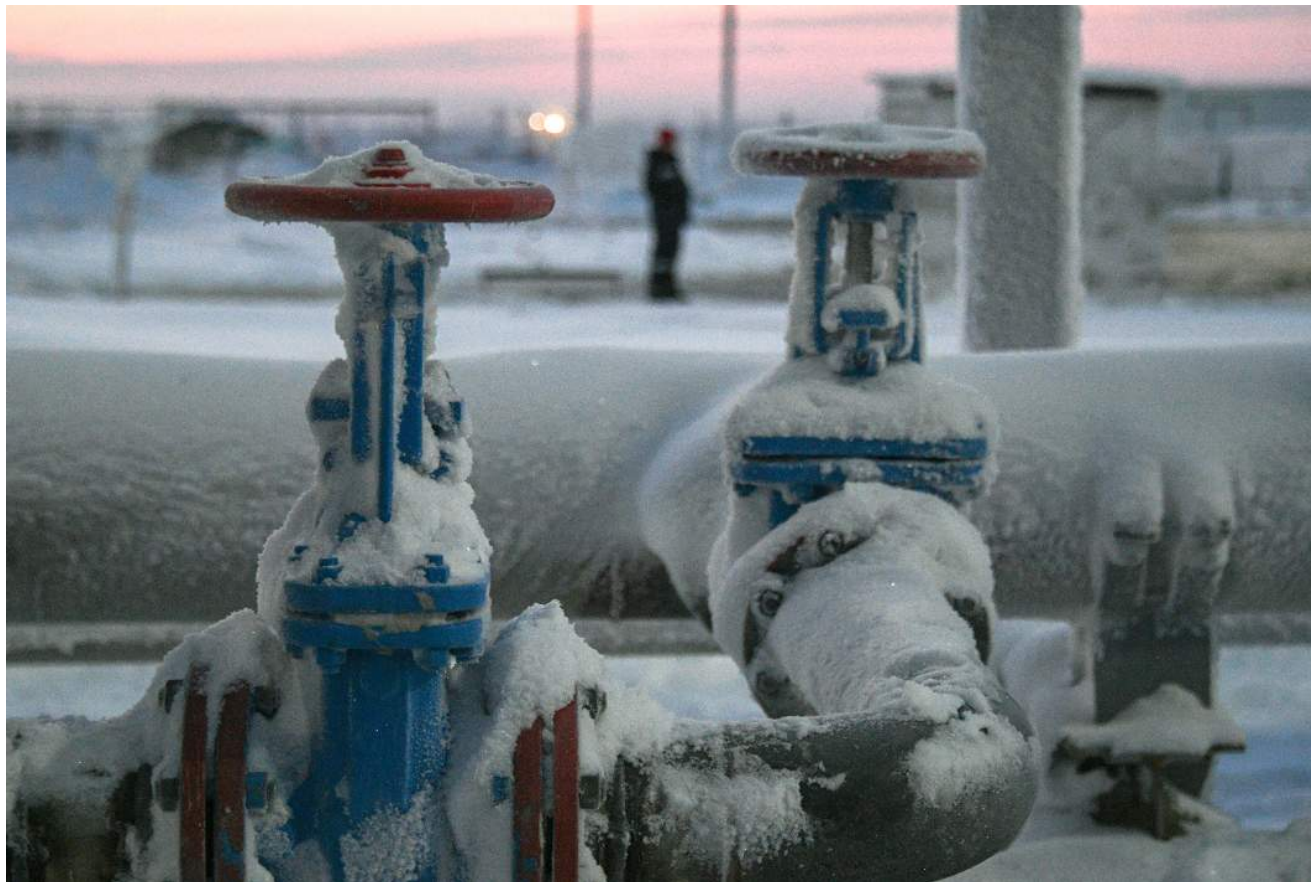

Foto: RIA Novosti/Maxim Blinov

— Ve vztahu k ruskému LNG nebyly dosud přijaty žádné oficiální sankce, pouze evropskými komisaři se objevili prohlášení o záměru zahrnout LNG do dalších sankčních balíčků, některé země se omezily v podobě zákazu nakládání ruského přepravního plynu v přístavech a žádostí úřadů řady států EU jejich společností o ukončení spolupráce s ruskými dodavateli v budoucnu,“ komentuje specialista.

Belova zdůraznila, že dnes neexistují žádné formální zakazy dodávek ruského LNG do Evropy.

— Nyní se Arctic LNG-2 stane jakýmsi lakmusovým papírkem pro budoucnost ruského průmyslu LNG. Projekt, který by měl začít fungovat v následujících měsících, byl zařazen na sankční seznam USA. Otázkou je, zda s ním příslušné zahraniční společnosti poruší smlouvy na dodávky LNG, nebo budou žádat o výjimky ze sankcí, uvedl expert.

Zpět do recese: Evropský průmysl v akutní krizi
Pokles výroby je nejhorší od Covidu, i když ceny energií nevzrostly

Obchod pokračuje

Vedoucí výzkumný pracovník IMEMO RAS Alexander Kamkin v rozhovoru s Izvestija zase poznamenal, že spolupráce mezi Ruskem a EU probíhá, ale oklikou a obchází některá omezení.

— Například v oblasti námořního pojištění nebo bankovních transakcí. Ale jak z hlediska zemědělských produktů, tak z hlediska LNG dodávky pokračují a nakonec na Ukrajině nedošlo k vyhození ruského plynovodu a plyn jde do Evropy. Dodávky do Maďarska, Srbska a Rakouska pokračují přes South Stream,“ poznamenal politolog.

Foto: RIA Novosti/Vitalij Timkiv

Expert se domnívá, že nelze mluvit o úplné izolaci Moskvy, i když připouští, že Rusko vytvořilo mnoho obtíží.

— Dalším významným postavením jsou minerální hnojiva z Ruské federace, ruští dodavatelé nadále zásobují evropský trh. „Opět jdou oklikou, ale evropští politici a obchodní analytici nakonec uznávají, že LNG, ropa, která se vyváží do různých zemí, je v konečném důsledku ruského původu nebo je směsí s Kazachstánem,“ zdůraznil specialista.

Kumulativní efekt: obchodní obrat mezi Ruskem a EU překonal osmiletý rekord

Přes 10 balíčků sankcí Ruská federace loni vydělala 203,4 miliardy eur

Tyto sankce podle odborníka navzdory všemu de facto zcela neruší globální obchod.

"Jen ztěžují zisk z obchodních operací." Navzdory hlasitým prohlášením Borrella, von der Leyenové a dalších zastánců sankčního stanoviska nikdo obchodní vztahy s Ruskem zcela neopouští, uzavřel specialista.